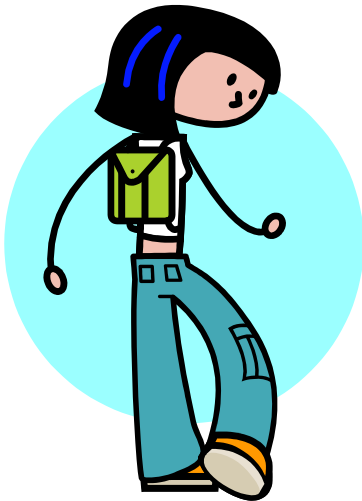

ESIOPETUKSESTA KOULUUN

Pieni opas lapsen kouluvalmiuksista ja koulunaloituksesta

Kun lapsesta tulee koululainen

Koulunaloitus on ainutkertainen vaihe lapsen elämässä. Lain mukaan lapset aloittavat koulunkäyntinsä sinä vuonna, jonka aikana he täyttävät 7 vuotta. On kuitenkin tärkeää, että jokainen lapsi voi aloittaa koulunkäyntinsä mahdollisimman hyvin ja kehityksellisesti oikeaan aikaan.

Kouluvalmiudet ovat taitoja, jotka mahdollistavat lapsen onnistuneen koulunaloituksen. Kouluvalmius tarkoittaa valmiutta oppia koulussa opeteltavia asioita ja se näkyy lapsen kiinnostuksena uusien asioiden oppimiseen.

Jokainen lapsi on erilainen ja kehittyy omaan tahtiinsa. Koulunaloittavien lasten ikäerot ovat suuret, koska osa lapsista on syntynyt tammikuussa ja osa joulukuussa. Joskus onnistunut koulunaloitus tarkoittaa sitä, että lapselle tehdään erilaisia koulunaloitusta tukevia ratkaisuja (esim. erityisopetuksen tuki oppimisessa) ja joskus lapsen kannalta paras ratkaisu on koulun aloittamisen lykkääminen vuodella, jolloin lapsi saa lisää aikaa koululaiseksi kypsymiseen ja tiedollisten valmiuksien vahvistumiseen.

Tässä oppaassa on kerrottu lapsen kouluvalmiuksien lisäksi kevään aikana tapahtuvista käytännön asioista, joihin lapsen vanhemmat, esiopetuksen henkilökunta ja tulevan koulun henkilökunta osallistuvat.

Kouluvalmiudet

1. Fyysiset taidot

- lapsi jaksaa olla päivän koulussa
- riittävä uni ja ravinto (aamupala, erilaisten ruokien maistaminen kouluruokailussa)
- koulumatkat (yksin kulkeminen liikenteessä, aamulla kotoa lähteminen)

2. Omatoimisuus

- lapsi suoriutuu omatoimisesti WC-käynneistä, pukeutumisesta ja ruokailusta
- lapsi on harjoitellut omista tavaroista huolehtimista

3. Tunne-elämän taidot

- lapsi on innostunut koulunkäynnistä ja oppimisesta
- hän pystyy olemaan erossa vanhemmistaan koulupäivän ajan
- hänellä on halua osallistua yhteiseen tekemiseen ja toimintaan
- hän pystyy työskentelemään pitkäjänteisesti tehtävien parissa
- hänellä on pettymysten sietokykyä (palaute kavereilta ja opettajilta)

4. Sosiaaliset taidot

- lapsi osaa työskennellä yksin ja ryhmässä
- hän ystävystyy uusien kavereiden kanssa
- hän omaksuu ja noudattaa yhteisiä sääntöjä
- lapsi on harjoitellut turvataitoja ja tarvittaessa median turvallista käyttöä

5. Kielelliset ja tiedolliset taidot

- lapsi ymmärtää puhuttua kieltä, osaa ilmaista itseään puhumalla ja omaa riittävän sanavaraston
- hän tunnistaa kirjaimia, ymmärtää numeroita sekä määriä lukualueella 0-10 sekä numero- ja lukumäärävastaavuutta
- lapsi on kiinnostunut kielestä sekä kynätehtävistä
- ohjeiden kuuntelu ja niiden noudattaminen onnistuvat lapselta

6. Motoriset taidot

- karkeamotoriset liikkumisen perustaidot
- hienomotoriset perustaidot: silmän ja käden yhteistyö, kynän, saksien ja ruokailuvälineiden käyttö
- lapsi jaksaa ja malttaa istua paikallaan n. puoli tuntia kerrallaan
- lapsi jaksaa keskittyä ruokailu- ja eskarituokion ajan

Vanhempien on hyvä huomioida:

- lapsen ja perheen arki muuttuu koulun alkaessa. Perheen on syytä huomioida arkirutiinien muuttuessa, että päivähoito ei järjestä koululaisten aamu- eikä iltapäivähoitoa. Alueellisesti järjestettäviin iltapäiväkerhoihin kannattaa tutustua tarvittaessa.
- koulunaloituksen lähtökohtana on yleisopetuksen luokka, jossa ei ole koulunkäynninohjaajaa.
- vanhempien positiivinen ja kannustava asenne koulunkäyntiin on tärkeä (esim. aiempien kokemusten tai omien koulumuistojen vaikutus on hyvä huomioida).
- lapsi tarvitsee vielä sylviaikaa ja huomiota vanhemmilta, eikä hänen tarvitse olla vielä itsenäinen.
- vanhempien avoimuus koulun ja esiopetuksen henkilöstön kanssa tehtävässä yhteistyössä on tärkeää koulun siirtymisvaiheessa. Koulussa on tarvittaessa lapsen ja perheen käytettävissä monia yhteistyötahoja (erityisopettaja, terveydenhoitaja, psykologi, koulukuraattori, oppilashuoltotyöryhmä, Hyvinvointi- ja perhekeskus HyPe), jotka turvaavat ja ovat tukitoimina oppilaan koulunaloituksessa ja koulunkäynnissä.
- Koulunaloitukseen liittyvissä kysymyksissä kannattaa ottaa yhteyttä esiopetuksen tai koulun henkilökuntaan hyvissä ajoin kevään aikana.

Kevään aikana ennen koulun alkua:

Vanhemmat ilmoittavat lapsensa kouluun tammi-helmikuussa ja tutustuvat lapsen kanssa kouluun toukokuussa.

Opettaja vierailee esiopetusryhmissä keväällä **opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömien tietojen siirtämiseksi (perusopetuslaki 40§)**. Näitä välttämättömiä tietoja ovat mm. lapsen työskentely- ja sosiaaliset taidot sekä järjestelyt ja tukimuodot, joilla lapsen kasvua ja kehitystä on voitu edistää esiopetuksessa. Jokaiselle kouluun lähtijälle **laaditaan huoltajan kanssa yhdessä tiedonsiirtomake**, joka toimitetaan kouluun.

Esiopetusvuoden syksyllä vanhemmat ja esiopettaja ovat yhdessä laatineet lapselle esiopetussuunnitelman. Suunnitelman toteutumista arvioidaan kevätkaudella esiopetussuunnitelman arviointikeskustelun merkeissä. Tarvittaessa koulun erityisopettaja tai tuleva luokanopettaja voi osallistua keväällä esiopetussuunnitelman arviointikeskusteluun.

Kouluterveydenhoitaja tapaa kaikki syksyllä kouluun lähtevät oppilaat touko-kesäkuussa. **Vanhemmat varaavat ajan terveydenhoitajalle huhti-toukokuussa**. Aikoja voi varata kouluun tutustumispäivänä koululla tai muulloin puhelimitse terveydenhoitajalta.

Tarvittaessa lisätietoa sekä mahdollisesti tärkeitä yhteystietoja:

Lapsen esiopettajat

Varhaiskasvatuksen erityisopettajat eri alueilla
www.laukaa.fi/palvelut/kasvun-ja-oppimisen-tuki

Koulut

Koulujen yhteystiedot ja muuta tietoa peda.net-sivustolla
peda.net/laukaa

Koulujen erityisopettajat

Yhteystiedot lähikoulujen kautta

Iltapäivätoiminnan järjestäjät

Yhteystiedot lähikoulujen kautta

Lastenneuvolat eri alueilla

www.seututk.fi/fi-FI/Potilaalle/Palvelut/Neuvolat

Kouluterveydenhoitajat

Yhteystiedot lähikoulujen kautta

Hyvinvointi- ja perhekeskus Hype

hype.laukaa.fi

Muut Laukaan kunnan palvelut ja yhteystiedot

www.laukaa.fi

